

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2021-2022

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ
ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: 135 λεπτά
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ: 90 λεπτά**

ΔΟΜΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 70)

Α.Ι. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 30)

Δίνεται απόσπασμα αδίδακτου κειμένου –άρθρου, δοκιμίου, ομιλίας και επιστολής– έκτασης 450-500 λέξεων, πρωτότυπο ή διασκευασμένο για σκοπούς αξιολόγησης, που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα. Το κείμενο αυτό πρέπει να ανταποκρίνεται στην αντιληπτική ικανότητα των εξεταζομένων, να χαρακτηρίζεται από γλωσσική ποιότητα και αρτιότητα, καθώς και να σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τη θεματολογία που διδάσκεται στη Γ΄ Λυκείου, σύμφωνα με τους Δείκτες Επιτυχίας - Δείκτες Επάρκειας.

Οι εξεταζόμενοι καλούνται:

A.Ι.1. Να συντάξουν επικοινωνιακά πλαισιωμένη περίληψη, έκτασης 120-140 λέξεων.

(μονάδες 8)

A.Ι.2. Να απαντήσουν σε **μία (1) ή δύο (2) ερωτήσεις** για αξιολόγηση του επικοινωνιακού πλαισίου, των βασικών χαρακτηριστικών του κειμενικού είδους/τύπου, των τρόπων και των μέσων πειθούς και της λειτουργίας των σημείων στίξης.

A.Ι.3. Να απαντήσουν σε **μία (1) ερώτηση** που θα εστιάζει είτε στην απλή κατανόηση και στον εντοπισμό πληροφοριών (επιχειρήματα, προβληματισμοί, ιδέες που αναδεικνύονται μέσα από το κείμενο), είτε θα ελέγχει το ύφος, την ικανότητα ανάλυσης, τεκμηρίωσης, ανάπτυξης και κριτικής τοποθέτησης.

(Ερωτήματα Α.Ι.2 – Α.Ι.3 μονάδες 8)

A.Ι.4. Να απαντήσουν σε **μία (1) έως δύο (2) ερωτήσεις**, οι οποίες να αξιολογούν τη **μορφή** του κειμένου.

Ενδεικτικά:

- Εξωτερικά – εσωτερικά δομικά στοιχεία κειμένου, π.χ. δομικά στοιχεία κειμενικού είδους, δομή παραγράφου, τρόποι ανάπτυξης παραγράφου, συνοχή – συνεκτικότητα.
- Γλώσσα κειμένου π.χ. παρατακτική – υποτακτική σύνδεση προτάσεων, χρήση μακροπερίοδου λόγου, κυριολεκτική – μεταφορική λειτουργία της γλώσσας, ρητορικά ερωτήματα.

(μονάδες 6)

A.Ι.5. Να απαντήσουν σε **δύο (2) λεξιλογικές – σημασιολογικές** παρατηρήσεις με λέξεις ή φράσεις από το αδίδακτο κείμενο.

Ενδεικτικά:

- Ετυμολογία - Παραγωγή - Σύνθεση: προθήματα και επιθήματα, σύνθετα, οικογένειες λέξεων.
- Μορφοσημασιολογικές πληροφορίες: συνώνυμα - αντώνυμα, ομώνυμα, παρώνυμα, πολυσημία, ομόρριζα.
- Λόγιες λέξεις/φράσεις και λέξεις/φράσεις της Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας, ξένες λέξεις, δάνεια και αντιδάνεια.

(μονάδες 8)

II. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

Δίνεται **ένα (1)** συνδυαστικού τύπου θέμα που θα εκπηγάξει από το αδίδακτο κείμενο. Οι εξεταζόμενοι/-ες καλούνται να συντάξουν ένα κείμενο 400 - 450 λέξεων, ενταγμένο στο καθορισμένο επικοινωνιακό πλαίσιο –άρθρο, δοκίμιο, επιστολή, ομιλία– στο οποίο θα αναπτύξουν με τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία τα ζητούμενα του θέματος από την καθορισμένη θεματολογία.

Το θέμα, το οποίο πρέπει να συνάδει με τη θεματολογία των Δεικτών Επιτυχίας – Δεικτών Επάρκειας Γ΄ Λυκείου, είναι δυνατόν να έχει τις εξής μορφές:

- Να έχει δύο (2) υποερωτήματα.
- Να προτάσσεται απόσπασμα τριών (3) έως πέντε (5) γραμμών από το αδίδακτο κείμενο, το οποίο θα λειτουργεί ως αφορμή για προβληματισμό. Επισημαίνεται ότι το αδίδακτο κείμενο λειτουργεί ως ερέθισμα ανάκλησης γνώσεων και ως πηγή άντλησης ιδεών. Δεν επιτρέπεται η αντιγραφή αυτούσιων αποσπασμάτων από το αδίδακτο.

Θεματολογία

Α΄ Τετράμηνο:

- 1.1. Παιδεία - Εκπαίδευση. Ενεργός, Συνειδητοποιημένος και Ελεύθερος πολίτης
- 1.2. Οικονομία - Διαφήμιση – Καταναλωτισμός. Υποδούλωση του σύγχρονου ανθρώπου.

Β΄ Τετράμηνο:

- 1.3. Κύπρος - Ελλάδα - Ευρώπη - Κόσμος (Ευρωπαϊκή Ενοποίηση - Παγκοσμιοποίηση)
- 1.4. Επιστήμη -Τεχνολογία. Εξανδραποδισμός.
- 1.5. Οικολογία - Περιβαλλοντική εκπαίδευση

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://ellim.schools.ac.cy/index.php/el/nea-elliniki-glossa/analytiko-programma>

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ΄ΛΥΚΕΙΟΥ

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://archeia.moec.gov.cy/sm/839/plaisio_mathisis_clyk_nea_elliniki_glossa_a_ex.pdf

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. *Έκφραση Έκθεση*, Γενικό Λύκειο, Γ΄ τεύχος, αναθεωρημένη έκδοση, Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016.
2. *Έκφραση Έκθεση* για το Γενικό Λύκειο, *Θεματικοί Κύκλοι*, Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016.
3. *Γλωσσικές ασκήσεις*, Γενικό Λύκειο, Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2016.
4. *Πολιτική Αγωγή Β΄ Λυκείου*, Υ.Α.Π.